

binnen de kortste keren teruggestuurd naar het vaderland. Ziek zijn is helemaal uit den boze. Langer dan een dag wegblijven uit het distributiecentrum wordt niet gepikt. Ook dan is een enkeltje Polen het gevolg.

Ondoorzichtig boeteregime

“Het is allemaal te gek voor woorden”, zegt Lex Makkinje. Hij heeft als bestuurder handel bij FNV Bondgenoten de supermarkten in zijn pakket en daarmee ook de distributiecentra van Albert Heijn. “Het zijn misstanden, pure uitbuiting. Je zou het wat mij betreft ook gewoon moderne slavernij mogen noemen.” Opvallend genoeg is de Zaanse grootgrutter niet de boosdoener in dit verhaal, maar uitzendbureau E&A Logistiek, een onderdeel van de Luba Groep. Die zorgt in opdracht van Albert Heijn voor de circa achthonderd Poolse werknemers, verdeeld over de zes distributiecentra in het land.

Makkinje: “We weten inmiddels dat er in vier daarvan Polen rondlopen. E&A haalt ze op. Ze werven op drie locaties, waar de mensen voorcontracten moeten tekenen. Als ze eenmaal in Nederland zijn blijken die contracten vol te staan met dingen die niet waar zijn. Daarna mogen ze niet op eigen houtje hierheen komen. Ze moeten betalen voor de bus en dat is gek want Albert Heijn betaalt daar ook voor.” Het strenge en ondoorzichtige boeteregime op de verplichte woonplek is volgens de bestuurder niet van deze tijd. “Ik ken een voorbeeld van iemand die 300 euro van E&A tegoed had en die van E&A een fiets had geleend. Daarvan ging de koplamp kapot. Het gevolg was dat die 300 euro werd ingehouden. Nog een voorbeeld: ze hebben allemaal contracten voor 36 uur, maar worden soms maar 16 uur ingezet. Dat mag alleen maar als dat contractueel zo geregeld is, maar dat is dus niet zo.”

Gecertificeerde uitzendbureaus

De situatie rond de Polen werd eind oktober door de bond ontdekt.

Makkinje: “Mijn eerste reactie was: dat kan allemaal niet. In de landbouw, oké, maar niet in de handel. Albert Heijn werkt per slot van rekening met gecertificeerde uitzendbureaus.”

De bond kaartte de situatie onmiddellijk aan bij Albert Heijn. Daar keken ze er behoorlijk van op. Albert Heijn ontkende op de hoogte te zijn. Nadat Makkinje de voorbeelden had genoemd besloot een manager van het bedrijf samen met de vakbondsbestuurder een van de vakantieparken te bezoeken.

“We hebben daar uitgebreid met ze gesproken. Ook die manager schrok zich een hoedje toen de verhalen eenmaal loskwamen. Dat duurde even. Complicerende factor is dat Polen een vakbond niet erg vertrouwen. Dat is historisch zo gegroeid. Solidariteit was ooit een vakbond, maar is later een politieke partij geworden die in de ogen van veel Polen de belangen van de kleine man heeft verkwaanseld. Het was onze uitdaging om duidelijk te maken dat wij gewoon een vakbond zijn.”

Fatsoenlijke werkgever

Naar aanleiding van de gesprekken heeft de bond op 25 januari op grote schaal de Polen voorgelicht over hoe alles geregeld zou moeten zijn. Dat gebeurde bij de distributiecentra in Zwolle, Tilburg en Geldermalsen. De bond ging ook op bezoek bij de werknemers, die die dag niet aan het werk waren. Makkinje: “Zicht op hoe het in andere sectoren gaat hebben we niet. Binnen de sector handel weten we dat bijvoorbeeld ook bij Jumbo Polen werken. Maar we spreken de taal niet en horen het daarom niet als er iets mis is. Daarom hopen wij dat van deze actie een olievlekwerking zal uitgaan.”

Doel van de actie, stelt Makkinje,

is dat uitzendorganisatie E&A zich gewoon als een fatsoenlijke werkgever gaat gedragen. Albert Heijn ondersteunt de actie volgens hem van harte. De bond heeft er welbewust voor gekozen om de misstanden niet onmiddellijk van de daken te schreeuwen. Daarmee zouden de belangen van de Poolse werknemers niet zijn gediend, aldus Makkinje. “We moesten er eerst voor zorgen dat die 800 mensen veilig waren. Het gaat niet alleen om hun baan, maar ook om huisvesting en alles wat daar aan vast zit. Zie je het probleem? Er zijn voorbeelden

‘Ziek zijn is uit den boze’

bekend waarbij er één geval werd uitpikt, die vervolgens in het gelijk werd gesteld, maar vervolgens een week later wel wordt teruggestuurd naar Polen. Dus we zitten hier niet als bond om op korte termijn te scoren, maar om ervoor te zorgen dat die mensen goed worden beschermd. Ik heb dat alle partijen inmiddels duidelijk gemaakt.” ◀

 www.fnvbondgenoten.nl/polski

